

76-1987-72-000000000000

Гирдежилер ве мая үчин салгытлар бабатда
ики гезек салгыт салынмагыны арадан айырмак
хакында Түркменистаның Хөкүмети билен
Эйран Ыслам Республикасының Хөкүметинин арасындакы

ЫЛАЛАШЫК

Түркменистаның Хөкүмети ве Эйран Ыслам Республикасының Хөкүмети ики
юрдун арасында иккитараплайын ыкдысады хызматдашлыгы өсдүрмек максады билен,
гирдежилер үчин ве мая үчин салгытлар бабатда ики гезек салгыт салынмагыны арадан
айырмак хакында Ылалашык бағлашмак исләп,

шулар барада ылалашдылар:

1 мадда ӨЗИ БАРАСЫНДА ЫЛАЛАШЫК УЛАНЫЛЯН ТАРАПЛАР

Шу Ылалашык Ылалашын Дөвлетлерин биринин я-да икисинин хем резидентлерин
булуп дурян тараплар барада уланылар.

2 мадда ГУРШАЛЫП АЛЫНЯН САЛГЫТЛАР

1. Шу Ылалашык хер бир Ылалашын Дөвлет я-да ерли хөкимиет органлары
тарапындан гирдежилер үчин ве мая үчин алыштырын алныш усулына
таратылған, олар барада уланылар.

2. Гирдежилерин умумы мукдарындан, маяның умумы мукдарындан я-да оларың
айры-айры элементлеринден алыштырылған салгыттар, шол санда гозгалян я-да гозгалямаян
эмләгин айрыбашталынмагындан алнан гирдежилерден алыштырылған салгыттар, кәрханалар
тарапындан төленилийән иш хакының я-да хак-хештегин умумы мукдарындан алыштырылған
салгыттар, шейле хем маяның артмасындан газанылған гирдежилерден алыштырылған салгыттар
гирдежи үчин ве мая үчин салгыттар хасапланылар.

3. Ылалашык өзлерине дегишили болан салгыттар хусусан-да. шулардыр:

a) Түркменистанда:

- (i) пейда (гирдежи) үчин салгыт;
  - (ii) физикки тараплардан алыштырылған гирдежи салгыды;
  - (iii) ерасты байлықлардан пейдаланыландырылған үчин салгыт;
  - (iv) кәрханаларын эмләги үчин салгыт;
  - (v) ер үчин төлег;
- (мундан бейләк "Түркменистаның салгыттары" дийлип атландырылар);

b) Эйран Ыслам Республикасында:

- (i) гирдежилер үчин салгыт;
  - (ii) эмләк үчин салгыт;
- (мундан бейләк "Эйран Ыслам Республикасының гөни салгыттары" дийлип атландырылар).

4. Ылалашык бар болан салгытларга гошмача я болмаса оларың ерине шу
Ылалашыга гол чекілен сенеден соң алышын жак шолара мензеш я-да шолар ялы әхли
салгыттар бабатда хем уланылар. Ылалашын Дөвлетлерин ытыярлы органлары өзлеринин
салгыттар хакындакы дегишили канунларына гиризилген ислендик үйтгетмелер хакында
бірек-біреге кабул әдерлікпен мөхлетлерин қәклеріндегі хабар берерлер.

3 мадда
УМУМЫ КЕСГИТЛЕМЕЛЕР

1. Эгер контекстден башгача йүзе чыкмаса, шу Үлалашыгын максатлары үчин:

а) "Үлалашын Дөвlet" ве "бейлеки Үлалашын Дөвlet" анлатмалары контексте горә, Түркменистаны я-да Эйран Ыслам Республикасыны анладяр;

Түркменистан" анлатмасы Түркменистаның өзыгтыярлылыгында болан территорияны анладяр;

Эйран Ыслам Республикасы" анлатмасы Эйран Ыслам Республикасының өзыгтыярлылыгында болан территорияны анладяр;

б) "тарап" адалгасы физики тарапы, компанияны ве тарапларың ислендиk бейлеки бирлешмесини өз ичине аляр;

с) "компания" анлатмасы ислендиk корпоратив дүзүми я-да салгыт салмак максады билен корпоратив дүзүм хөкмүнде гаралын ислендиk бейлеки гураманы анладяр;

д) "беллигे алнан офис" анлатмасы хер бир Үлалашын Тарапын дегишилти канунларына лайыклықда беллигे алнан баш офиси анладяр;

е) "бир Үлалашын Дөвлетин кәрханасы" ве "бейлеки Үлалашын Дөвлетин кәрханасы" дин анлатмалар дегишилпикде бир Үлалашын Дөвлетин резиденти тарапындан доландырылған кәрхананы хем-де бейлеки Үлалашын Дөвлетин резиденти тарапындан доландырылған кәрхананы анладяр;

ф) "халқара гатнатмасы" адалгасы Үлалашын Дөвлетин кәрханасының уланын дениз, деря я-да хова ғәмиси я-да автомобиль ве демир ёл транспорты аркалы амала ашырылян ислендиk гатнатманы анладяр, шейле гатнатманың дине бейлеки Үлалашын Дөвлетде ерлешен пунктларың арасында амала ашырылян халатлары муңа гирмейәр.

г) "ыгтыярлы орган" анлатмасы:

- Түркменистанда -- Баш дөвlet салгыт инспекциясының баштыгыны я-да онун ыгтыярлы векилини;

- Эйран Ыслам Республикасында -- Үкдисадыет ве малие министрини я-да онун ыгтыярлы векилини анладяр;

h) "мили тарап" анлатмасы:

і) Үлалашын Дөвлетин гражданлары болуп дурян ислендиk физики тарапы;
ії) шейле статусы Үлалашын Дөвлетин уланылары канунлары эсасында алан ислендиk юриллик тарапы анладяр.

2. Үлалашын Дөвlet шу Үлалашыгы уланан махалы контекстден башгача йүзе чыкмаян болса, Үлалашықда кесгитленілмедик ислендиk анлатма Үлалашык өзүнеге дегишилти болан салгытлар бабатда бу Дөвлетин канунлары аркалы она берилгән мана зе болар.

4 мадда
РЕЗИДЕНТ

1. Шу Үлалашыгын максатлары үчин "бир Үлалашын Дөвлетин резиденти" анлатмасы шол Дөвлетин канунлары боюнча өз яшаян ери, хемишелек болын ери, беллигे алнан ери я-да башга бир шунун ялы хәснетли өлчег эсасында шол дөвлетде салгыт салынмага дегишилти болан тарапы анладяр. Эмма бу анлатма дине шол Үлалашын

Дәвлетдәки чешмelerден алғынан гирдежи бабатда я-да ондакы мая бабатда шол Дәвлетде салғыт салмага дегишили тарапы өз ічине алмаяр.

2. Шу мадданың I пунктуның дүзгүнлериңе лайыктықда физики тарапың Үлалашын Дәвлетлерин иккисининде резиденти болуп дуряң халатында онун статусы шунун ялы кесгитленийәр:

- а) ол хайсы Дәвлетде хемишелік яшайыш жайы болса, шол Дәвлетин резиденти хасап әдилер, егер онун Дәвлетлерин иккисинде хемишелік яшайыш жайы бар болса, ол хайсы Дәвлетде хас ыснышықлы шахсы ве ықдышады арагатнашыклары (яшайыш бәхбітлеринин меркезі) болса, шол Үлалашын Дәвлетинин резиденти хасап әдилер;
- б) егер тарапың яшайыш бәхбітлеринин меркезі болан Дәвлет кесгитлениліп би琳месе я-да егер онун Дәвлетлерин хіч бириңде хем хемишелік яшайыш жайы болмаса, ол адатча яшаян ери болан Үлалашын Дәвлетин резиденти хасап әдилер;
- с) егер тарап адатча Үлалашын Дәвлетлерин иккисинде хем яшаян болса я-да егер ол адатча оларын хіч бириңде хем яшамаян болса, ол хайсы Дәвлетин милицы тарапы болса, шол Дәвлетинин резиденти хасап әдилер;
- д) егер ол Дәвлетлерин иккисинин хем милицы тарапы болса я-да оларын хіч бириңин милицы тарапы болмаса, онда Үлалашын Дәвлетлерин ығтыярылы органлары бу меселәни өзара ылалашық боюнча чөзтерлер.

3. Эгер I пунктуң дүзгүнлериңе лайыктықда физики тарап болуп дурмаян тарап Үлалашын Дәвлетлерин иккисининде резиденти болса, ол белгіге алнан оғиси хайсы Дәвлетде ерлешен болса, шол Дәвлетин резиденти хасап әдилер.

5 мадда ХЕМИШЕЛИК ВЕКИЛЧИЛИК

1. Шу Үлалашығың максатлары үчин "хемишелік векілчилик" анлатмасы бир Үлалашын Дәвлетин кәрханасының бейлеки Үлалашын Дәвлетдәки телекечілік иши долулығына я-да кем-кәслейин үстүндөн амала ашырылян хемишелік иши ерини анлаадыр.

2. "Хемишелік векілчилик" анлатмасы, хусусан-да:

- а) доландырыш ерини;
- б) филиалы;
- с) оғиси;
- д) фабриги;
- е) уссахананы;
- ф) шахтаны, небит я-да газ скважинасыны, карьери я-да тебиги сериішделер гөзленилілін, ишленіп гечілілін я-да чыкарылян башта бир ислендік ери өз ічине аляр.

3. "Хемишелік векілчилик" анлатмасы шейле хем:

- а) гурлушық мейданчасыны, гурлушық, монтаж я-да гурнайыш обьекті я-да шол ан затып гечилен обьектлер билен бағланышықлы гозегчилик ишини, йөне дінен шолар билен бағланышықлы ишлерин довамлышығы отуз алты айдан гечілін халатда;
- б) хызметлары, шол санда консультацион хызметлары этмек максады билен, кәрхана тарапынан хакына тутулан гуллукчыларын я-да бейлеки ишгәрлерін үсти билен хызметларын, шол санда консультацион хызметларын әділлегини, йөне юрдун чәктеріндәки шейле төрнүшли иш (бир я-да бирнәче обьект үчин) жәми отуз алты айдан көп дөврүн я-да дөвүрлерин довамында әділен халатда өз ічине аляр.

4. Шу мадданын ёкардакы дүзгүлериине гарамаздан, бир Ылалашян Дөвлеттің кәрханасының бейлекі Ылалашян Дөвлетдәкі сонракы шу ишлерине хемишелік векілчилігін үсти билен амала ашырылян ишлер хөкмүнде гаралмаз:

- а) десгаларын шу кәрхана дегишилі харытлары я-да өнүмлери дине сакламак, ғөркезмек максады билен пейдаланылмагына;
- б) кәрхана дегишилі харытларын я-да өнүмлериң горунын дине сакламак я-да ғөркезмек максады билен сакланылмагына;
- с) кәрхана дегишилі харытларын я-да өнүмлериң горунын дине бейлекі кәрхана тарапындан гайтадан ишлемек максады билен сакланылмагына;
- д) хемишелік иш еріннің кәрхана үчин харытлары я-да өнүмлери дине сатын алмак, я болмаса маглуматлары топламак максады билен сакланылмагына;
- е) хемишелік иш еріннің махабатландырышы амала ашырмак максады білten, маглуматлары бермек үчин, ылмы иш ве тайярлық я-да көмекчи хәснетли ислендиk бейлекі иш үчин сакланылмагына;
- ф) хемишелік иш еріннің шейле утгащдырмак нетижеسىнде йүze чыкын жеми иши тайярлық я-да көмекчи хәснетли болан шертде, шол хемишелік иш еріннің дине ишин (а) подпунктундан (е) подпунктуна ченди ағзальып гечилен гернүшлерини ислендиk гернүшде утгащдырмагы амала ашырмак үчин сакланылмагына.

5. 1 ве 2 пунктларын дүзгүлериине гарамаздан, егер гарашсыз статуса эе болан, 7 пунктда ғөркезилген агентден башта бир тараپ Ылалашян Дөвлетде кәрхананың адындан херекет әдіен хем-де Ылалашян Дөвлетде кәрхананың адындан контрактлары баглашшлага ыгтыярлары бар болса хем-де адатча олары пейдаланын болса, онда шол кәрхана шол тарапың кәрхана үчин гечирийән ислендиk иши бабатда бу Дөвлетде хемишелік векілчилігі бар болан кәрхана хөкмүнде гаралар, егер шол тарапың иши 4 пунктда ғөркезилійән иши билен чөкленійән ве ол хемишелік иш еріннің үсти билен амала ашырылян болса-да, бу пунктун дүзгүлериине лайыктықда бу хемишелік иш ерини хемишелік векілчилігіне өвүрмейін халатлары муна гирмейір.

6. Шу мадданын ёкаркы дүзгүлериине гарамаздан, егер Ылалашян Дөвлеттің страховение кәрханасы бейлекі Ылалашян Дөвлеттің территориясында страховение байракларыны топламагы я-да шол ерде мүмкін болан төвекгелчілікден страховение этмеги 7 пункт өзүне дегишилі болан, гарашсыз статуслы агент болуп дурмаян тарапын үсти билен амала ашырян болса, ол шол бейлекі Дөвлетде хемишелік векілчилігі болан кәрхана дійлілік хасап әдіслер, страхованияны страховение этмек халатлары муна гирмейір.

7. Бир Ылалашян Дөвлеттің кәрханасы бейлекі Ылалашян Дөвлеттің телекечілік ишини дине брокерін, комиссionерін я-да гарашсыз статуслы ислендиk бейлекі агенттін үсти билен амала ашырян болса, шол адамлар өз адаты ишинин өзеклеріндегі херекет әдіен шертлеріндегі, шол кәрхана шол бейлекі Дөвлеттің хемишелік векілчилігі болан кәрхана хөкмүнде гаралмаяр. Эмма шейле агенттін иши долулығына я-да долулығына дин ялы шу кәрхана үчин әділтің херекетлере жемленен болса, егер агент билен кәрхананың арасындақы гелешіктер "узалылан әл" шерттеріндегі амала ашырылмадык болса, она гарашсыз статуслы агент хөкмүнде гаралмаз.

8. Ылалашян Дөвлеттің резиденті болуп дуряң компанияның бейлекі Ылалашян Дөвлеттің резиденті болуп дуряң компания контроллік этмегиниң я-да ол тарапындан контроллік әділмегиниң я-да шол бейлекі Дөвлеттің телекечілік ишини (хемишелік векілчилігін үсти билен, я болмаса башта бир ғөрнүшде) амала ашырмагының өзи шол компанияларын бирини бейлекі компанияның хемишелік векілчилігіне өвүрмейір.

6 мадда
ГОЗГАЛМАЯН ЭМЛЭКДЕН АЛЫНЯН ГИРДЕЖИЛЕР

1. Үлалашян Дөвлетин резидентинин бейлеки Үлалашян Дөвлетде өрлешілән гозгалмаян эмләкден алян гирдежилерине (шол санда оба ве токай хожалығындан алян гирдежилерине) шол бейлеки Дөвлетде салгытлар салыпты билнер.

2. "Гозгалмаян эмләк" анатмасы гаралин эмләгин өрлешілән ери болан Үлалашян Дөвлетин канунлары боюнча она берилілән мана зе болар. Бу анатма ислендиц халатда гозгалмаян эмләк барадакы көмекчи эмләги, оба ве токай хожалығында уланылян маллары ве энжамлары, ер зечилити бабатдакы умумы хукугын дүзгүнлери өзи барасында уланылян хукуклары, гозгалмаян эмләгин узуфруктыны ве минерал серищделерин, небит хем-де газ скважиналарынын, карьерлерин ве ағач материалларыны ве бейлеки токай өнүмлерини ғошмак билен, табигы серищделер чыкарылян бейлеки ерлерин ишленіп гечитмеги я-да ишләп гечмек хукугы үчин өвөзини долмак хөкмүнде төлениләйн, мөчбери үйтгейлән хем-де кеситли төлеглер барадакы хукуклары өз ичине алмалысыр, дениз; деря ве хова ғәмилериине я-да автомбиль ве демир ёл транспорты серищделерине гозгалмаян эмләк хөкмүнде гаралмаз.

3. Шу мадданын I пунктун дүзгүнлери гозгалмаян эмләги гөни пейдаланмакдан, кәрендесине бермекден я-да башта бир ислендиц ғөрнүшде пейдаланмакдан алыньян гирдежилер барада хем уланылар.

4. Эгер компанияның акциялар я-да бейлеки корпоратив хукуклар ғөрнүшиндәки зечилити шейле акпияларын я-да корпоратив хукукларын зесине компаниянын гозгалмаян эмләгини пейдаланмага хукук беріл болса, онда шол эмләкден пейдаланмак ялы хукугыны гөни пейдаланмакдан, оны кәрендесине бермекден я-да ислендиц бейлеки ғөрнүшде пейдаланмакдан алнан гирдәж гозгалмаян эмләгин өрлешілән ери болан шол Үлалашян Дөвлетде салгыт салыпты билнер.

5. 1 ве 3 пунктларын дүзгүнлери кәрхананын гозгалмаян эмләгинден алыньян гирдежилер ве гарашсыз шахсы хызматлары этмек үчин пейдаланылян гозгалмаян эмләкден алыньян гирдежилер барада хем уланылар.

7 мадда
ТЕЛЕКЕЧИЛИК ИШИНДЕН АЛЫНЯН ПЕЙДА

1. Эгер дине Үлалашян Дөвлетин телекечилик ишинден пейда алян кәрханасы телекечилик ишини бейлеки Үлалашян Дөвлетде шол ерде өрлешілән хемишелек векилчилигинин үсти билен амала ашырмаян болса, шол кәрхананын алян пейласына дине шол Дөвлетде салгыт салнар. Эгер кәрхана телекечилик ишини шунун ялы амата ашырян болса, онда онун алян пейласына бейлеки Дөвлетде, йөне дине шол хемишелек векилчилиге дегишли болан бөлөгине салгыт салыпты билнер.

2. Шу мадданын 3 пунктун дүзгүнлериини назара алмак билен, эгер Үлалашян Дөвлетин кәрханасы бейлеки Үлалашян Дөвлетде телекечилик ишини шол ерде болын хемишелек векилчилигин үсти билен телекечилик ишини амала ашырян болса, хер бир Үлалашян Дөвлетде шол хемишелек векилчилигиге дегишли әдилжек пейда онун хут шейле я-да мензеш шертлерде хут шейле я болмаса мензеш иш билен мештулланяи айрыбашга ве айратын кәрхана боланда ве өзүни хемишелек векилчилик хокмүнде уланын кәрханадан долы гарашсыз херекет әденде алымп билжек пейласындан ыбарат болар.

3. Хемишелек векилчилигин пейласынын мукдары кеситленилен махалы онун гарашсыз кәрхана боланда, шейле хем хемишелек векилчилигин ишинин максатлары үчин әдиленде болшы ялы чыкдажыларын, шол санда доландырыш ве умумы администртив чыкдажыларын кемелмегине, өзи-хемишелек векилчилигин өрлешілән ери болан Дөвлетде я-да онун чәклериinden дашарда чекилендигине гарамаздан, кемелмегине ёл берилләр.

4. Эгер Ылалашян Дөвлетде кәрхана дегишили пейданың мукдарыны қесгитлемеги онун алян пейдасының умумы мукдарыны онун дүрли белүмлеринин арасында барабар пайтамак эсасында амала ашырмак адаты зат болса, 2 пунктта хич бир зат салгыт салынған пейданы адатча кабул әдилиши ялы шейле пайтамак аркалы қесгитлемеги Ылалашян Дөвлетте гадаган этмейәр; пайтамагын сечилип алнан усулы шу мадда гиризилен йөрелгелере лайык гелійән нетижелери бермелидір.

5. Хич бир пейда дине хемишелік векілчилигін кәрхана үчин харытлары я-да онұмлери сатын алмагы эсасында хемишелік векілчилиге дегишили әділмез.

6. Эгер усулы үйттетмек үчин дүйпли ве етерлік себәп болмаса, ёкаркы пунктларың максатлары үчин хемишелік векілчилигіне дегишили пейда хер йыл шол бір усул билен қесгитленилер.

7. Пейда гирдежілерин шу Ылалашығын бейлеки маддаларында айратын гүррүни әділайән гөрнүшлериңі өз ічине алян болса, шол маддаларың дүзгүнлери шу мадданың дүзгүнлериңіне тәсір этmez.

8 мадда ХАЛКАРА ГАТНАТМАЛАРЫ

Ылалашян Дөвлеттің кәрханасының деңиз, деря ве хова гәмілдерини я-да автомобиль ве демир ёл транспорт серішделерини халқара гатнатмаларында уланмакдан алян пейдасына дине шол Дөвлетде салгыт салынғар.

9 мадда АССОЦИИРЛЕНЕҢ КӘРХАНАЛАР

1.

a) Эгер Ылалашян Дөвлеттің кәрханасы бейлеки Ылалашян Дөвлеттің кәрханасыны доландырмага, она контроллік этмәге ғәни я-да кеседен я болмаса онун маясына ғәни я кеседен гатнашын болса, я-да

b) шол бир тараптар бир Ылалашян Дөвлеттің кәрханасыны ве бейлеки Ылалашян Дөвлеттің кәрханасыны доландырмага, она контроллік этмәге я-да онун маясына ғәни я кеседен гатнашын болса ве иккі кәрхананың арасында хер бир халатда оларын өзара коммерция ве малие гатнашыкларында иккі гарашсыз кәрхананың арасында болжакдан тапавутланын шертлер дөреділійән я-да ёла гоюлян болса, оларын бириңин хасабына дегишили әдилипт билинжек, әмма шол шертлерин болмагы себәпли онун хасабына дегишили әділмәдик ислендик пейда шол кәрхананың пейдасына гошулып ве она дегишилилікде салгыт салынғып билнер.

2. Ылалашян Дөвлетлерин бири өзи барасында бейлекі Ылалашян Дөвлеттің кәрханасына шол бейлекі Дөвлетде салгыт салнан пейданы ве бириңжи ятланып гечилен Дөвлеттің кәрханасына хасапланып билжек пейданын мөчберине пейда далаш билдирен бириңжи ятланып гечилен Дөвлет тараптындан шейлелікде гиризилен пейданы бу кәрхананың алан пейдасына гошян ве дегишилилікде салгыт салын халатында, иккі кәрхананың арасындағы гатнашыклар әділ гарашсыз кәрханаларың арасындағы ялы боланда, шу бейлекі Дөвлет шейле пейда үчин хасапланан салғызың мукдарына дегишили үйттетме гиризер. Шейле үйттетме қесгитленилен махалы шу Ылалашығын бейлекі дүзгүнлери назара алынар ве Ылалашян Дөвлетлерин ыттыярылдырылған органдары зерур болан махалы бир-бири билен консультациялары гечирерлер.

10 мадда ДИВИДЕНДЛЕР

1. Бир Ылалашян Дөвлеттің резиденти болуп дуряң компанияның бейлеки Ылалашян Дөвлеттің резидентіне төлейән дивидендлеріне шол бейлекі Дөвлетде салгыт салынғып билнер.

2. Эмма шейле дивидендлере дивидендлери төлейән компания өз резиденти болан Ылалашян Дөвлетде ве шол Дөвлетин канунларына лайыктықда хем салгыт салнып билнер, йөне алыжы дивидендлерин хакыкы эеси болса, онда шейле алынян салгыт дивидендлериң умумы мечбәринин 10 проценттinden гечмелі дәлдир.

3. "Дивидендлер" анлатмасы шу маддада уланылан махалы акциялардан я-да пейда гатнашмага хукук берійән, берги талаптары болуп дурмаян бейлеки хукуклардан алынян гирдежини, шейле хем бейлеки корпоратив хукуклардан алынян. пейданы пайлаян компания өз резиденти болан Дөвлетин канунларына лайыктықда, салгытлар бабатда акциялардан алынян гирдежилер ялы дүзгүнлешдирилмәге дегишли болан гирдежини аныладяр.

4. Эгер дивидендлерин хакыкы эеси Ылалашян Дөвлетин резиденти болмак билен, дивидендлери төлейән компания өз резиденти болан бейлеки Ылалашян Дөвлетде шол ерде ерлешен хемишелік векілчилигинин үсти билен телекечілік ишини амала ашырын болса я-да шол ердәкі хемишелік базадан гарашсыз шахсы хызматлары әдіән болса ве өзи барада дивидендлер төленилійән эечишик шейле хемишелік векілчилигіне я-да хемишелік база хакыкатда хем дегишли болса, шу мадданын 1 ве 2 пунктларынын дүзгүнлери уланылмаяр. Шейле халатда ятдайлара баглылықта шу Ылалашығын 7 маддасының я-да 14 маддасының дүзгүнлери уланылар.

5. Бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болан компания бейлеки Ылалашян Дөвлетде пейда я-да гирдеки алян махалы шол бейлеки Дөвлет шол компания тарапындан төленилійән дивидендлери салгытлардан долы бошадып билер, шол дивидендлериң шол бейлеки Дөвлетин резидентине төленилійән халатлары я-да өзи барада дивидендлер төленилійән эечишигин шол бейлеки Дөвлетде ерлешійән хемишелік векілчилигіне я-да хемишелік база хакыкатда хем дегишли болан халатлары муна гирмейәр ве шол бейлеки Дөвлет компаниянын пайланылмадык пейдасына, хатда төленилійән дивидендлер я-да пайланылмадык пейда шол бейлеки Дөвлетде эмеле гелійән пейдадан я гирдежиден долы я болмаса кем-кәс ыбарат болса хем салгыт салып билмез.

11 мадда ПРОЦЕНТЛЕР

1. Бир Ылалашян Дөвлетде эмеле гелійән ве бейлеки Ылалашян Дөвлетин резидентине төленилійән процентлере шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Эмма шейле процентлере оларын эмеле гелійән ери болан Ылалашян Дөвлетде ве шол Дөвлетин канунларына лайыктықда хем салгытлар салнып билнер, йөне алыжы процентлерин хакыкы эеси болса, шейле ғөрнүшле алынян салгыт процентлерин жеми мукдарының 10 проценттinden гечмелі дәлдир.

3. 2 пунктун дүзгүнлериңе гарамаздан, бир Ылалашян Дөвлетде йүзе чыкын ве бейлеки Ылалашян Дөвлетин Хөкүметинин, министрликтериниң, бейлеки хөкүмет әдараларының, муниципалитеттеринин. Меркези Банкының хем-де долулығына шол бейлеки Дөвлеттин юрисдикциясында болан бейлеки банкларын алян процентлерін бириңжи ятланып гечилен Дөвлетде салгытдан бошадылар.

4."Процентлер" анлатмасы шу маддада уланылан махалы ипотека үпжүнчилігіне ве бергіләрің алян пейдаларына гатнашмак үчин хукутын бардығына гарамаздан. ислендиң ғөрнүшши берги талаптарындан алынян гирдежини, хусусан-да, хөкүметин ғымматлы кагыздарындан ве облигацияларындан я болмаса берги борчнамаларындан алынян гирдежини, шол санда шол ғымматлы кагыздар, облигациялар ве берги борчнамалары бойонча байраклары ве утушлары аныладяр. Вагтында амала ашырылмадык төлеглер үчин жеримелере шу мадданың максатлары үчин процентлер хөкмүнде гаралмаз.

5. Эгер процентлерин хакыкы эеси бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болмак билен, процентлерин әмеле гелійән ери болан бейлеки Ылалашян Дөвлетде телекечілік

ишини шол ерде ерлешійән хемишелік векілчилигін үсті билен амала ашырян я-да шол бейлекі Дөвлетде шол ердәки хемишелік базадан гарашсыз шахсы хызматлары әдійән болса ве процентлерің төленилмегіне эсас болғы берғи борчнамасы шейле хемишелік векілчилигіне я-да хемишелік база хакыкатдан хем дегишилі болса. 1 ве 2 пунктларын дүзгүнлери уланылмаз. Шейле халатда ягдайлара баглылықта 7 мадданың я-да 14 мадданың дүзгүнлери уланылар.

6. Төлейжікі Дөвлеттің өзи, ерлі хәкимиет органы я болмаса шол Дөвлеттің резиденті болса, процентлер хут шол Үлалашян Дөвлетте дөрөйәр дійліліт хасапланылар. Эмма процентлері төлейжін тарапын Үлалашян Дөвлеттің резидентідігіне я-да дәлдігіне гарамаздан, онун Үлалашян Дөвлетте процентлерің төленилмегіне себеп болан бергідарлығын эмелде гелмегіне эсас болан хемишелік векілчилигі я-да хемишелік базасы бар болса хем-де бу процентлері төлемек барадакы чыкдашылары шейле хемишелік векілчилигін я-да хемишелік база чекійән болса, процентлер хемишелік векілчилигін я-да хемишелік базаның ерлешійән ери болан Үлалашян Дөвлетте дөрөйәр дійліліт хасап әділлір.

7. Эгер процентлері төлейжікі билен оларын хакықы эесинің арасындақы я-да оларын іккисі билен хайсыздыр бір үчүнжи тарапын арасындақы айратын гатнашыклар себеппелі процентлерін оларын төленилмегіне эсас болан берғи борчнамасына дегишилі мукдары шейле гатнашыклар болмадык халатда процентлері төлейжікі билен оларын хакықы эесинің арасында ылалашылып билінжек мукдардан гечійән болса, онда шу мадданың дүзгүнлери дінде сондықтар көркезілген мукдар барада уланылар. Шейле халатда төлеглерін артын болеги шу Үлалашығын бейлекі дүзгүнлерині гөвнежай назара алмак билен, хер бір Үлалашян Дөвлеттің канунларына лайыктықта салттық салтмага озакысы ялы дегишилі болар.

12 мадда РОЯЛТИЛЕР

1. Бир Үлалашян Дөвлетте дөрөйән ве бейлекі Үлалашян Дөвлеттің резидентіне төленилійән роялтилерे шол бейлекі Дөвлетте салттық салнып билнер.

2. Эмма шонун ялы роялтилере оларын дөрөйән ери болан Үлалашян Дөвлетте ве шол Дөвлеттің канунларына лайыктықта хем салттық салнып билнер, йөне алыжы роялтилерін хакықы эесі болса, шол халатда салынян салттық роялтилерін умумы мукдарының 5 процентінден гечмелі дәлдір.

3."Роялти" анлатмасы шу маддада уланылан махалы әдебият, сунгат эсерлерін я-да ылмы эсерлер, шол санда кинофильмлер ве радиогетеңшілік хем-де телегөркөзіншүчин язғылар, ислендерік патент, сөвда маркалары, дизайн я-да модель, план, гизлін формула я процес барадакы авторлық хукукларын пейдаланыландығы я-да олары пейдаланылған хукугының берлендиги, я болмаса сенагат, коммерция я ылмы тежрибе барадакы маглұмат үчин я болмаса сенагат, коммерция я ылмы әнжамларын уланыландығы я болмаса олары уланылған хукугының берлендиги үчин өвезини долма хөкмүнде алынян ислендері гөрнүшләкі төлеглері анладыр.

4. Эгер роялтилерін хакықы эесі бір Үлалашян Дөвлеттің резиденті болмак билен, роялтилерін эмелде гелійән ери болан бейлекі Үлалашян Дөвлетте тедлекечілік ишини шол ерде ерлешійән хемишелік векілчилигін үсті билен амала ашырян я-да шол бейлекі Дөвлетте шол ерде ерлешійән хемишелік базадан гарашсыз шахсы хызматлары әдійән болсаве өзлери барасында роялтилер төленилійән хукук я-да әмлек шейле хемишелік векілчилигі я-да хемишелік база билен хакыкатда хем багы болса, 1 ве 2 пунктларын дүзгүнлери уланылмаз. Шейле халатда ягдайлара баглылықта шу Үлалашығын 7 маддасының ве 14 маддасының дүзгүнлери уланылар.

5. Төлейжікі шу Үлалашян Дөвлеттің өзи, ерлі органы я-да резиденті болса, роялтилер шол Дөвлетте дөрөйәр дійліліт хасап әділлір. Йөне роялтилері төлейжікінин Үлалашян Дөвлеттің резидентідігіне я-да дәлдігіне гарамаздан, онун Үлалашян

Дөвлетде роялтилерин төленилмегине эсас болан бергішарлығын әмеле ғелмегине себәп болан хемишелік векілчілігі я-да хемишелік базасы бар болса ве шол роялтилерін төлемек боюнча чыкдашқылары шол хемишелік векілчілік я-да хемишелік база чекітін болса, онда роялтилер хемишелік векілчілігін я-да хемишелік базаның ерлешиін ери болан Дөвлетде дөрөйөр дійліліт хасап әділтер.

6. Эгер роялтилері төлейжи билен оларын хакықы әесинин арасындақы я-да оларын іккиси билен хайсыздыр бір үчүнжи тарапын арасындақы айратын гатнашықтар себәпли роялтилерин төленилten, оларын төленилмегине эсас болан пейдаланмак ишине, хукуга я-да маглумата дегишли мұқдары шейле гатнашықтар болмадық халатда роялтилері төлейжи билен оларың хакықы әесинин арасында ылалашылып бітпінжек мұқдардан гечітін болса, онда шу мадданың дүзгүнleri дінде соңы ғөркезілген мұқдар барада уланылар. Шейле халатда төлегин арттан белеги шу Ылалашығын бейлеки дүзгүнлерини назара алмак билен, хер бір Ылалашяң Дөвлетин канунларына лайықтыла салгыт салынмага озалкысы ялы дегишли болар.

13 мадда ЭМЛӘГИН БАХАСЫНЫН САП АРТЫШЫ

1. Бір Ылалашяң Дөвлетин резидентинің 6 маддада кесіттіленилен, бейлеки Ылалашяң Дөвлетде ерлешиін гозгалмаян әмләгін айрыбашгаланмагындан алян гирдежілерине шол бейлекі Дөвлетде салгытлар салнып билнер.

2. Бір Ылалашяң Дөвлетин қарханасының бейлекі Ылалашяң Дөвлетдәкі хемишелік векілчілігінің коммерция әмләгінин бір белегі болан гозгалян әмләгін я-да бір Ылалашяң Дөвлетин резидентинін хемишелік базасында бейлекі Ылалашяң Дөвлетде гарашсыз шахсы хызметтілары этмек үчин болан гозгалян әмләгін айрыбашгаланмагындан алынян гирдежілере, шол санда шейле хемишелік векілчілігінің (айратынлықда я-да тутуш қархана билен билелікде) я-да шейле хемишелік базаның айрыбашгаланмагындан алнан гирдежілере шол бейлекі Дөвлетде салгыт салнып билнер.

3. Ылалашяң Дөвлетин қарханасының халқара гатнатмаларында уланылған дениз, дерея я-да хова ғәмілеринин, автомобиль ве демир ёл транспорт серішделеринін я-да шол транспорт серішделеринін уланылтмагы билен багланышыкты гозгалян әмләгін айрыбашгаланмагындан алян гирдежілере дінде қархананын белгіге алнан официалешиі ылалашяң Дөвлетде салгыт салнар.

4. Әмләги эсасан бейлекі Ылалашяң Дөвлетин территориясында ерлешиін гозгалмаян әмләкден ғонуден я-да кеседен ыбарат болан компанияның акцияларының я-да бейлекі корпоратив хукуқтарының айрыбашгаланмагындан бір Ылалашяң Дөвлетин резидентинін алян гирдежілерине шол Дөвлетде салгыт салнып билнер.

5. 1, 2, 3 ве 4 пунктларда ғөркезіленилерден башта ислендік әмләгін айрыбашгаланмагындан алынян гирдежілере дінде әмләги айрыбашгалаян тарап өз резиденти болан Ылалашяң Дөвлетде салгыт салнар.

14 мадда ГАРАШСЫЗ ШАХСЫ ХЫЗМАТЛАР

1. Бір Ылалашяң Дөвлетин резидентинін хұнәр хызметларының этмекден я-да хәснетине ғарамаздан, бейлекі ишден алян гирдежисіне дінде шол Дөвлетде салгыт салнып билнер; ашакдакы ягдайларда шейле гирдеже бейлекі Ылалашяң Дөвлетде хем салгыт салнып билнер:

а) егер өз ішіни амала ашырмак максатлары үчин бейлекі Ылалашяң Дөвлетде она ызығидерлі әльєтер болан хемишелік базасы бар болса; бу халатда дінде хемишелік база язылян гирдежешол бейлекі Дөвлетдесалгыт салнып билнер. я-да;

б) эгер онун бейлеки Үлалашын Дөвлетде болмагы гаралын календарь йылтында башланяң я-да тамамланын ислендиң он иккى айлық дөвүрүн довамында 183 гүне барабар я-да шондан-да гечін дөвүрден я дөвүрлерден ыбарат болса; шу ҳалатда дине шол йылда шол бейлеки Дөвлетде онун амала ашыран ишинден алнан гирдеже шол бейлеки Дөвлетде салғыт салнып билнер.

2. "Хұнәр хызметлары" анатомасы, хусусан-да, гарашсыз ытмы, әдеби, артистлик, билим беріш я-да мугаллымчылық ишинни, шейле хем врачларын, адвокатларын, инженерлерин, архитекторларын, стоматологларын ве бухгалтерлерин гарашсыз ишинни өз ичине аляр.

15 мадда ГАРАШЛЫ ШАХСЫ ХЫЗМЕТЛАР

1. Шу Үлалашыгың 16, 18 ве 19 маддаларының дүзгүнлериңиң назара атмак билен, эгер хакына тутма иш бейлеки Үлалашын Дөвлетде амала ашырылмаян болса, бир Үлалашын Дөвлетин әкімшілік резидентинин хакына тутма иш билен багланышыкли үчин алян хак-хештегінде, иш хакына ве бейлеки шунун ялы төлеглерине дине шол Дөвлетде салғыт салнар. Йөне хакына тутма иш шейле горнушде амала ашырылян болса, шунун билен багланышыкли алынян хака шол бейлеки Дөвлетде салғыт салнып билнер.

2. 1 пунктун дүзгүнлериңе гаралынан, бир Үлалашын Дөвлетин әкімшілік резидентинин бейлеки Үлалашын Дөвлетде амала ашырылян хакына тутма иш үчин алян төлегине шу ашаклакы халатларда дине шелкінжи ады ағзалан Дөвлетде салғыт салнып билнер:

а) альықының бейлекі Үлалашын Дөвлетде болмагы шол календарь йылтында башланяң я-да тамамланын ислендиң он иккى айлық дөвүрде жеми алнанда 183 гүндөн гечмейн дөвре я дөвүрлере барабар болса; ве

б) төлег бейлеки Үлалашын Дөвлетин әкімшілік резиденти болуп дурмаян хакына тутужы тараптындан я-да шол хакына тутужының адындан төлениленде, ве

с) төлеглері төлемек боюнча чыкдажылары хакына тутужының бейлеки Дөвлетдегі хемишелік векілчілігі я-да хемишелік базасы чекмейн болса.

3. Шу мадданың ёкардакы дүзгүнлериңе гаралынан, халқара ғатнатматарында уланылян дениз, дерея я-да хова ғәмисинин бортунда, я-да автомобиль ве демир жол транспорт серішделеріндегі амала ашырылян хакына тутма иш билен багланышыкли алынян иш хакына кәрхананың беллиге алнан оғисинин ерлешен ери болан Үлалашын Дөвлетде салғыт салнып билнер.

16 мадда ДИРЕКТОРЛАРЫН ГОНОРАРЛАРЫ

Директорларың ғонорарлары ве Үлалашын Дөвлетин әкімшілік резидентинин бейлеки Үлалашын Дөвлетин әкімшілік резиденти болуп дуряң компанияның директорлар генешінин ағзасы хөкмүнде алян бейлеки шейле төлеглерине шол бейлеки Дөвлетде салғыт салнып билнер.

17 мадда АРТИСТЛЕР ВЕ СПОРТСМЕНЛЕР

1. 14 ве 15 маддаларың дүзгүнлериңе гаралынан, бир Үлалашын Дөвлетин әкімшілік резидентинин театрын, кинонын, радионын я-да телевидениінін артисти яты сунгат ишгериң я-да сазанда хөкмүнде, я болмаса спортсмен хөкмүнде бейлеки Үлалашын Дөвлетде амала ашырылян өз шахсы иши нетіжесінде алян гирдесінде шол бейлеки Дөвлетде салғыттар салнып билнер.

2. Эгер сунгат ишгериңин я-да спортсменин хут шол горнушде амала зышырян шахсы ишинден болан гирдежи сунгат ишгериңин я-да спортсменин өз адына дәл-де,

башта бир тарапын адына хасапаланылян болса, шол гирдеже 7, 14 ве 15 маддаларын дүзгүнлериңе гарамаздан, сунгат ишгәринин я-да спортсменин ишинин амала ашырылян ери болан Ылалашян Дөвлетде салғытлар салнып билнер.

3. 1 ве 2 пунктларын дүзгүнлериңе гарамаздан, сунгат ишгәринин я-да спортсменин медениет бабатда Ылалашян Дөвлетлерин Ҳекүметлерин арасында баглашылан Ылалашыгын чыкклеринде бейлеки Ылалашян Дөвлетде амала ашырян ишден алян гирдеси бу бейлеки Дөвлетде салғытдан бошадылар.

18 мадда ПЕНСИЯЛАР

1. 19 мадданың 2 пунктунын дүзгүнлериңе хасаба алмак билен Ылалашян Дөвлеттин резидентине озал эдилен хакына тутма иш билен багланышыктыкда төленийлән пенсиялар ве бейлеки шонун ялы төлеглер дине шол Дөвлетде салғыт салмага дегишилдири. Шу дүзгүн Ылалашян Дөвлеттин резидентине төленийлән өмүрлик аннуитетлер барада хем уланылар.

2 Пенсиялара ве өмүрлик аннуитетлер хем-де Ылалашян Дөвлет тарапындан гечирийлән ве бетбагчылыкы халатлардан жаныны страховение этмек бабатда төленийлән бейлеки дөвүрлейин хем-де бир гезеклик төлеглере дине шол Дөвлетде салғыт салнып билнер.

19 мадда ДӨВЛЕТ ГУЛЛУГЫ

1.

а) Ылалашян Дөвлеттин я-да онун ерли хәкимиет органынын шу Дөвлетте я болмаса ерли хәкимиет органына эдиллән хызматлар бабатда ислендик физики тарапта төленийлән пенсиядан башта төлөгө дине шол Дөвлетде салғыт салнар.

б). Эмма хызматлар шол бейлеки Дөвлетде эдиллән болса ве шол Дөвлеттин резиденти болуп дуряң физики тарап:

(i) шол Дөвлетин миilli тарапы болуп дуряң болса. я-да
(ii) дине хызматлары этмек максады билен шол Дөвлеттин резидентлигине гечмедин болса. шейле төлөгө дине шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде салғыт салнар.

2.

а) Ылалашян Дөвлеттин я-да ерли хәкимиет органынын я болмаса оларын дөреден фондларынын бу Дөвлетте я-да ерли хәкимиет органына эдилен хызматлар барадында ислендик физики тарапта төлейлән ислендик пенсиялара дине шу Дөвлетде салғыт салнар.

б) Эмма физики тарап шу Дөвлеттин резиденти ве миilli тарапы болса, шейле пенсия дине бейлеки Ылалашян Дөвлетде салғыт салнар.

3. 15,16 ве 18 маддаларын дүзгүнлери Ылалашян Дөвлеттин я-да ерли хәкимиет органынын телекечилик ишинин амала ашырмагы билен багланышыктыкда эдиллән хызматлар бабатдакы төлеглер хем-де пенсиялар барадында уланылар.

20 мадда МУГАЛЛЫМЛАР ВЕ ТАЛЫПЛАР

1. Бир Ылалашян Дөвлеттин миilli тарапы болуп дуряң ве бейлеки Ылалашян Дөвлетде дине окамак я-да билүм алмак максады билен болян талып, я-да стажёр тарапындан алыннан хем-де яшамак, окамак я-да билүм алмак гечмек үчин ниетленилен төлеглерин чешмелери шол бейлеки Дөвлеттин чәклеринден дашарда ерлешүлән шертлерде, олара бейлеки Дөвлетде салғыт салынмаз.

2. Хут шонун ялы-да бир Ылалашян Дөвлетин миilli тарапы болуп дурян ве бейлеки Ылалашян Дөвлетде болян хем-де эсасы максады иккى йылдан гечмейән дөвүрде я-да дөвүрлерде окатмак я-да ылмы-барлаг ишлерини гечирмек болуп дурян мугалым я-да инструктор тарапындан алынян төлегин чешмелери шол бейлеки Дөвлетин чәклеринден дашарда ерлешйән шертлерде салгытлардан бошадытар. Эгер шейле иш эсасан белли бир тарапын я-да тарапларын шахсы пейдасы үчин гечирилгән болса, бу пункт шонун ялы ишден алынян гирдежи барада уланылмаз.

21 мадда
БЕЙЛЕКИ ГИРДЕЖИЛЕР

1. Ылалашян Дөвлетин резидентинин гирдежилеринин шу Ылалашыгын .каркы маддаларында ағзалмадык гөрнүшлери дине шол Дөвлетде салгыт салмага дегишил болар, гирдежилерин бейлеки Ылалашян Дөвлетин чешемелеринден болан гөрнүшлери мұна гирмейәр. Эгер гирдежилерин шейле гөрнүшлери бейлеки Ылалашян Дөвлетин чешмелеринден болса, олара шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде хем салгыт салынып билнер.

2. Эгер 6 мадданың 2 пунктунда кесгитленилен гозалмаян эмләкден алнанлардан башга гирдежилерин алыжысы бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болуп дурян болса, бейлеки Ылалашян дөвлетде телекечилик ишини шол ердәкі хемишелик векилчилигин үсти билен амала ашырян болса я-да шол бейлеки Дөвлетде гарашсыз шахсы хызматлары шол ердәкі хемишелик базадан эдйән болса ве гирдежинин алынмагына эсас болан хукук я-да эмләк шейле хемишелик векилчилік я болмаса хемишелик база билен қақыкатда хем багланышыкты болса, 1 пунктуң дүзгүнлери шейле гирдежилер барада уланылмаз. Шейле халатда ятдайлара баглылықда 7 мадданың я-да 14 мадданың дүзгүнлери уланыттар.

22 мадда
МАЯ

1. 6 маддада ғүррүни эдилгән гозгалмаян эмләкден ыбарат болан, бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин эечилігі болан ве бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешен мая шол бейлеки Дөвлетде салгыт салынып билнер.

2. Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасының бейлеки Ылалашян Дөвлетде бар болан хемишелик векилчилігінин телекечилик эмләгінин бир болеги болуп дурян гозгалын эмләкден я-да гарашсыз шахсы хызматлары әтмек максады билен бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин бейлеки Ылалашян Дөвлетде ыгтырында болян хемишелик базасы билен багланышыкты гозгалян эмләкден ыбарат болан мая шол бейлеки Дөвлетде салгыт салынып билнер.

3. Халкара гатнатмаларында уланылян дениз, деря ве хова гәмилери я-да автомобиль ве демир ёл транспорт серишелеринден хем-де олары уланмак билен багланышыкты гозгалян эмләкден ыбарат болан мая дине кәрхананың белгіге алнан оғисинин ерлешен ери болан Ылалашян Дөвлетде салгыт салнар.

4. Активлери эсасан Ылалашян Дөвлетде ерлешен гозгалмаян эмләкден ыбарат болан компанияның акцияларындан я-да бейлеки корпоратив хукуқтарындан ыбарат болан мая шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салынып билнер.

5. Ылалашян Дөвлетин резидентинин маясының әхли бейлеки элементтерине дине шол Дөвлетде салгыт салнар.

23 мадда
ИКИ ГЕЗЕК САЛГЫТ САЛЫНМАГЫНЫ АРАДАН АЙЫРМАГЫН УСУЛЛАРЫ

1. Эгер бир Ылалашян Дөвлетин резиденти бейлеки Ылалашян Дөвлетде шу Ылалашыгын дүзгүнлериңе лайыктықда салгыт салынып билинийән гирдежини алян я-да шейле мая әзелік эдйән болса, онда бириңжи ятланып гечилен Дөвлет:

а) бу резидентин гирдежиси үчин салгытдан шол бейлеки Дөвлетде гирдежи үчин төленен салгыда барабар мөчбери кеммәге;

б) бу резидентин маясы үчин салгытдан шол бейлеки Дөвлетде мая үчин төленен салгыда барабар мөчбери кеммәге ыгтыяр берер.

Бу кеммелер ислендик халатда гирдежиден я-да маядан алынян салгыдын кеммек ыгтыяры берилінчә хасапланылан, яғдай баглылықда шол бейлекі дөвлетде салгыт салнып билинжек гирдеже я-да мая дегишли болан бөлегіндөн артмалы дәлдір.

2. Эгер Үлалашян Дөвлетин резидентинин алған гирдежиси я-да маясы шол дөвлетде салгытдан шу Үлалашығын ислендик дүзгүннен лайыктықда бошадылса, шол дөвлет мұна гарамаздан, шол резидентин гирдежисинин я-да маясының галан бөлеги үчин салгыдын мұндары хасапланылан махалы салгытдан бошадылан гирдежини я-да маяны назара алып билер.

24 мадда КЕМСИТМЕЗЛИК

1. Бир Үлалашян Дөвлетин миilli тараплары бейлеки Үлалашян Дөвлетде онун миilli тараплары барада хут ягдайларда хусусан-да резиденция барада уланылян я-да уланылып билинжек салгыт салмак дүзгүнненде ве онун билен багланышыкты борчнамалардан башта я-да олардан хас ағыр салгыт салмак дүзгүннен я болмаса онун билен багланышыкты борчнамалара сезевар эдилmez. 1 мадданын дүзгүнлерине гарамаздан, шу дүзгүн Үлалашян Дөвлетлерин бириңин я-да иккесинин-де резиденттери болуп дурмаян физики тараплар барада хем уланылар.

2. Гражданлығы болмадық, Үлалашян Дөвлетин резиденти болуп дуряң адамлар Үлалашян Дөвлетлерин хіч бириңде шол бир ягдайларда шол Дөвлетин миilli тараплары барада уланылян салгыт салмак дүзгүнненде ве шолар билен багланышыкты ислендик борчнамалардан башта я-да олардан хас ағыр ислендик салгыт салмак дүзгүнни я-да шолар билен багланышыкты ислендик борчнамалар уланылмалы дәлдір.

3. Бир Үлалашян Дөвлетин кәрханасынын бейлеки Үлалашян Дөвлетдәki хемишелік векілчілігі барада шол бейлеки Дөвлетде уланылян салгыт салмак дүзгүннин аматтылығы шол бейлеки Дөвлетде хут шонун ялы иш амала ашырян кәрханалар барада уланылян дүзгүнненде пес болмалы дәлдір. Бу дүзгүн бир Үлалашян Дөвлети гражданлық статусы я-да машгала ягдайлары эсасында салгыт салмак бабатда өз резиденттерине берійән хайсыздыр бир шахсы еншілліктерини, кеммелерини әрзанлатмалары бейлеки Үлалашян Дөвлетин резидентлеринин гражданлық статусы я-да машгала ягдайлары эсасында олара үпжүн этмәге борчландырылғы хәкмүнде дүшүндірілмeli дәлдір.

4. 9 мадданын 1 пунктунын, 11 мадданын 6 пунктунын я-да 12 мадданын 6 пунктунын дүзгүнлери уланылдан башта халаттарда, бир Үлалашян Дөвлетин кәрханасы тарапындан бейлеки Үлалашян Дөвлетин резидентине төленийлән проценттер, роялтилер ве бейлеки төлеглер шайле кәрхананын салгыт салынян пейласыны кесгитлемек максады билен, олар илкі ады ағзалан Дөвлетин резидентине төленийлende уланылжак шол бир шертлерде кемилмелидір. Хут шонун ялы-да, бир Үлалашян Дөвлетин кәрханасынын бейлеки Үлалашян Дөвлетин резидентине исленді. Бергиси шол кәрхананын салгыт салынмага дегишли маясыны кесгитлемек максады билен. илкі ады ағзалан Дөвлетин резидентинин бергилери барада уланылжак хут шертлерде кемелтмәге дегишли болмалышыр.

5. Бир Үлалашян Дөвлетин маясы бейлеки Үлалашян Дөвлетин бир я-да бирнәче резидентине долы я кем-кәс дегишли болан, я болмаса олар тарапындан генүден я кеседен контроллық эдиллән кәрханалары барада ады илкі ағзалан Дөвлетде онун шонун ялы кәрханалары барада уланялян я-да уланылып билинжек салгыт салмак дүзгүннен я-да онун билен багланышыкты борчнамалардан башта я болмаса олардан хас ағыр

ислендик салгыт салмак дүзгүни я-да онун билен багланышыклы ислендик борчнамалары уланылмалы дәлдир.

25 мадда
ӨЗАРА ҮЛАЛАШМАК ПРОЦЕДУРАСЫ

1. Эгер бир Үлалашян Дөвлетин резиденти Үлалашян Дөвлетлерин биринин я-да икисинин-де херекетлери өзүне шу Үлалашытың дүзгүнлериин чәклериinden чыкылып салгыт салынмагына элтійәр я болмаса элтер дийип хасап эдійән болса, ол шол Дөвлетлерин миilli канунларында гөз өнүнде тутулан гораммак серищделерине гарамаздан, өз арзасыны хайсы Үлалашян Дөвлетин резиденти болса, шол Дөвлетин ыгтыярлы органларына берип я-да, эгер онун иши 24 мадданын 1 пунктуның тәсирине дүшійән болса, ези хайсы Үлалашян Дөвлетин миilli тарапты болса, шол Дөвлетин ыгтыярлы органына берип билер. Арза Үлалашытың дүзгүнлериinden чыкылып салгыт салынмагына элтійән херекетлер хакында илkinжи хабарнаманың берлен пурсатындан башлап үч йылын довамында берилмелиди.

2. Эгер ыгтыярлы орган арза ерликли дийип хасап этсе ве эгер онун ези канагатландырыжы каары кабул эдип билемесе, ол шу Үлалашытың чәклериinden чыкылып, салгыларын иккі гезек салынмагындан гутулмак максады билен, меселәни бейлеки Үлалашян Дөвлетин ыгтыярлы органы билен өзара ылалашмак боюнча чөзмәге чалшар. Газанылан ислендик шертлешик Үлалашян Дөвлетлерин миilli канунларында бар болан нәхилидирип бир вагт чәкленирмелерине гарамаздан, ерине етирилмелиди.

3. Үлалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары Үлалашык дүшүндүрилгенде я-да уланыланда дөрөйән ислендик кынчылықлары я-да шубхеленмелери өзара ылалашымак боюнча чөзмәге чалшарлар. Шейле хем олар иккі гезек салгыт салынмагыны шу Үлалашыкта гөз өнүнде тутулмадык халатларда арадан айырмак үчин билен бир-бири билен консультациялары гечирип билерлер.

4. Үлалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары ёкаркы пунктлара дүшүнмекде ылалашык газанмак үчин бир-бири билен гөни гатнашыкла болуп билерлер. ыгтыярлы органлар гечиремек аркалы дегишли икитараплайын процедуралары, шу маддада гөз өнүнде тутулан өзара ылалашмак процедурасынын шертлерини, усууларыны ве уланыш техникасыны консультациялары гечиремек аркалы есдүрерлер.

26 мадда
МАГЛУМАТЛАРЫ АЛЫШМАК

1. Үлалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары шу Үлалашытың дүзгүнлериин я-да Үлалашян Дөвлетлерин Үлалашытың тәсирине дүшійән салгылтара дегишли ігчерки канунларыны ерине етирмек үчин зерур болан маглуматлары салгыт салмак дүзгүни Үлалашыга терс гелійәнчә альшярлар. Маглуматлары альшмак 1 мадда билен чәкленирмелейер. Үлалашян Дөвлет тарапындан алынан ислендик маглумат шол Дөвлетин миilli канунларының чәклериinden алнан маглумат ялы конфиденциал хасап эдилер ве шу Үлалашык өзүне дегишли болан салгылтара баха бермек я-да олары топламак, межбуры төлетдирмек, суд тарапындан ызарламак я шикаятлара гарамак билен мешгулланын тараплар я-да органлара (шол санда судлара ве административ органлара) хабар берлер. Шейле тараплар я-да органлар шол маглуматлары дине шол максатлар үчин пейдаланяялар. Олар шол маглуматлары ачык суд межлисинин бағшында я-да судун чөзгүтлери кабул эдилен махалы аян эдип билійәрлер.

2. Шу мадданың 1 пунктун дүзгүнлери хич бир халатда:

- шу я-да бейлеки Үлалашян Дөвлетин канунларына я-да административ иш йөредішине терс гелійән административ чәрелери гечиремеге;
- шу я-да бейлеки Үлалашян Дөвлетин канунлары боюнча я болмаса адаты административ иш йөредішиниң бағшында алып болмажак маглуматлары бермеге;

с) хайсыдыр бир сөвда, телекечилик, сенагат, коммерция я-да хүнәр сыры я болмаса сөвда процесини я-да аян эдилмегини дөвлетин сыйсатына (жемгүетчилик тертибине) терс гелжек маглуматы аян этжек маглуматлары бермәгө Ылалашян Дөвлетті борчты әйір дийліп дүшүндірілмез.

27 мадда
САЛГЫТЛАРЫ ТОПЛАМАКДА КӨМЕК БЕРМЕК

1. Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары шу маддада "дөвлет гирдежілерини топламак" дийліп атландырылян салгытлары дегишли болан проценттер, чыкдажылар ве граждан жеримелери билен билеликде топламакда бирек-биреге ярдам бермәгө борчланялар.

2. Ылалашян Дөвлетин ыгтыярлы органдының дөвлет гирдежілерини топламакда көмек бермек барадакы хайыштар, бу Дөвлетин канунларына лайыктықда дөвлет гирдежілерини топламагың гутарныклы кесгитленилмеги үчин, шейле ыгтыярлары пейдаланмага шахадатнаманы бермеги езүндө жемләр. Шу мадданың максатларына ғора. Ылалашян Дөвлетин өз ичеркі канунларына лайыктықда дөвлет гирдежілерини топламага хукугы боланда, салгыт төлейжілін болса оларын топланылматаңыны бөклемәге сакламага хіч хиلى хукуклары болмадык хататында дөвлет гирдежілерини йығнамак долы кесгитленендір.

3. Ылалашян Дөвлетин иши дөвлет гирдежілерини топламак бейлекі Ылалашян Дөвлетин ыгтыярлы органды тарапындан кабул әділенде шейле топламактың бейлекі Дөвлетин өз гирдесі боланда ве өз шейле салгытларыны топламага дегишли болан өз канунларының дүзгүнлерине лайыктықда гутарныклы кесгитленилденде иш хөкмүнде бейлекі Дөвлет тарапындан ғечириліпейр.

4. Шу мадда лайыктықда Ылалашян Дөвлетин ыгтыярлы органды тарапындан топланылан серищделер бейлекі Ылалашян Дөвлетин ыгтыярлы органдарына берлер. Шунда Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органдары башгача ылалашыға гелсе, салгытлар топланылып махалы көмек бермеги үпжұн этмек барадакы адаты чыкдажылары бириңжи ятланып ғечилен Дөвлет өз үстүнен аляр, адатдан дашары әхли чыкдажылары болса бейлекі дөвлет өз үстүнен аляр.

5. Шу мадданың шертлери боюнча, әгер дөвлет гирдежілери топланылып дөвүрде салгыт төлейжікі бейлекі Ылалашян Дөвлетин резиденті болса. онда дөвлет гирдежілерини топламак үчин хіч бир көмек берилмез.

6. 2 мадданың дүзгүнлери гарамаздан, шу мадданың дүзгүнлери Ылалашян Дөвлеттің адындан я-да өзи тарапындан йығнанан әхли салгытлара дегишли болар.

7. Шу маддада хіч бир зат өз салгытлары топланылан махалы уланылянлардан тапавутланяп я-да онун дөвлет сыйсатына (жемгүетчилик тертибине) терс геліән административ әрелері ғөрмәгө Ылалашян Дөвлетті борчты әйін дүзгүн хөкмүнде дүшүнилмез.

28 мадда
ДИПЛОМАТИК МИССИЯЛАРЫН ВЕ
КОНСУЛЛЫК ЭДАРАЛАРЫНЫҢ АГЗАЛАРЫ

Шу Ылалашықда хіч бир зат дипломатик миссияларын агзаларына я-да консуультық гуллукчыларға халқара хукугының умумы нормалары арқалы я-да йорите ылалашыклар әсасында салгытлар бабатда берлен артықмачлыкларға тәсір этмейр.

29 мадда
ГҮЙЖЕ ГИРМЕГИ

1. Шу Ылалашык Ылалашын Дөвletлерин икиси тарапындан хем тассықланылар ве тассықтайыш хатлары мүмкін болдугыча гысга мөхлетлерде ашылар.

2. Шу Ылалашык тассықтайыш хатлары ашыландан соң гүйже гирер ве онун дүзгүнleri:

a) чешмеден алынян салғытлар барасында - Ылалашыгын гүйже гирін Ыылының ыз янындакы календарь Ыылың 1 январында я-да 1 январындан соң алынян гирдежинин мукдары; ве

b) гирдеки үчин ве мая үчин галан салғытлар барасында - шу Ылалашыгын гүйже гирін Ыылының ыз янындакы календарь Ыылың 1 январында я-да 1 январындан соң башланяян ислендиk салғыт дөври үчин толенмәге дегишилi салғытлар барада уланылар.

30 мадда
ГҮЙЖУНИН БЕС ЭДИЛМЕГИ

1. Шу Ылалашык Ылалашын Дөвletлерин бири онун херекетини бес эдійенчә өз гүйжуни саклар. Хер бир Ылалашын Дөвlet шу Ылалашыгын гүйже гирен сенесинден башлат бәш Ыылык мөхлетден соң башланяян ислендиk календарь Ыылының тамамланмагына азындан алты ай галанда Ылалашыгын херекетиниң бес эдилмеги хакында дипломатик каналлар арқалы хабарнама ибермек ёлы билen онун херекетини бес эдит билер.

2. Шейле халатда шу Ылалашык:

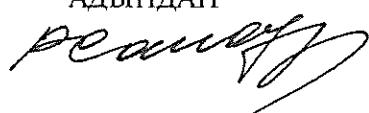
a) чешмеден алынян салғытлар бабатда - херекетиниң бес эдилмеги хакындағы хабарнама берлен календарь Ыылдан соңкы Ыылың 1 январында я-да 1 январындан соң алынян гирдежинин мукдары; ве

b) гирдеки үчин ве мая үчин галан салғытлар бабатда - херекетиниң бес эдилмеги хакындағы хабарнама берлен календарь Ыылдан соңкы Ыылың 1 январында я-да 1 январындан соң башланяян ислендиk салғыт дөвүрлери үчин толенмәге дегишилi шешле салғытлар бабатда өз херекетини бес эдер.

Етерлик дережеде ыгтыярлы эдилen ашакда гол чекенлер муны тассықламак хөкмүнде шу Ылалашыга гол чекелілер.

Ашгабат шәхеринде 1995 Ыылың 23 декабрында түркмен, парс ве инлис диллериnde икى нусгада амал эдилди, өзи-де әхли текстлерин бирмензеш гүйжи бардыр. Текстлери дүшүндирмекде тапавуттықлар йүзе чыкан халатда инлис дилиндәкi текст эсас хокмүнде кабул эдилер.

ТУРКМЕНИСТАНЫҢ
ХӨКҮМЕТИНИН
АДЫНДАН

ЭЙРАН ЫСЛАМ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ХӨКҮМЕТИНИН
АДЫНДАН

